

tárása egy rejtve nem maradt titoknak. Az egyetemi katedráknak fiágon és leányágon átörökítése, a tanári kinevezéseknek a be nem avatottak előtt ismeretlen egyéb befolyásolása gátolta meg az angol elv érvényesülését: *The right man on the right place*. Igen szomorú, hogy a miniszter nézete szinte osztatlan közvéleményre támaszkodhatott. A magyar kultúra, a magyar jövő érdekében egyaránt kívánatos volna, ha a jövőben az egyetemi tanári állások betöltésénél az errevalóság volna az irányadó szempont. A tanári kinevezés csak arra eshetik, aki eddigi irodalmi munkásságával rátermettségét bebizonyította — de ha ilykép a kinevezés a multban teljesített munka jutalmazása is, egyben a további irodalmi és nevelőmunkára való kötelezést is jelenti. Az irodalmi munkásságot nem lehet se rőfre, se kilóra, de még nyomtatott oldalszámra se mérni — kinek-kinek írói kvalitása dönti el, hogy mennyit dolgozik — de dolgozni kell. A katedra nem jelentheti az irodalmi működés befejezését — az alkotásvágy szent izgalma nélkül a katedra nem piederstál, amelyre áhitattal néznek, hanem jövedelmi forrás, amely után áhitoznak. Vaksi megszállottság emberei kerüljenek a katedrákra, akiknek élettartalma a küldetés, a tanítás. Termel ki a magyar nemzet önmagából ilyen embereket is elegendő számban — az intézőkörök dolga, hogy éles szemmel válasszák ki az alkalmasokat. Ma a szürke hétköznapi főglalkozások mezején is az a jelszó: érvényesüljenek a tehetségek, az egyetemi tanári pályára pedig a minősítést adja meg a tehetség. Itt nincs helye másnak, mint akit a tehetsége jelöl ki erre a pályára. *B. S.*

Nagy Ferenc. Az egyetem nyugdíjba vonuló tanárai közül a civiljog művelőit Grosschmid Benő mellett Nagy Ferenc neve érdekl. Az őstehetség Grosschmid mellett ott állott szerencsés kiegészítőül Nagy Ferenc. Néhány évtizede a kereskedelmi jog afféle titkos tudomány volt, amelynek rejtjelmeit néhány pesti ügyvéd ismerte. Nagy Ferenc tette a kereskedelmi jogot az általános jogi kultúra integráns alkatelemévé. Ugyancsak nevezetes szerep jutott Nagy Ferencnek, amikor Vavrik Béla után átvette a Magyar Jogász-Egylet elnöki tisztét és új életre keltette a jogászgyűlés szinte feledésbe ment intézményét. A jól végzett, becsületes munka teljesítésének büszke tudatával távozhatik a katedráról, amelyen eltöltött évtizedek alatt szinte az egész mai jogászgeneráció tanítómestere volt. Kézikönyvei örök mintaképei maradnak a szolid, szélesen megalapozott, minden kritikát megálló, rendszeres és kiegyenlített tudásnak.

A budapesti törvényszék új elnöke. Egyéves interregnum után dr. Lukáts Jenő, a törvényszék másodelnöke, aki dr. Oszwald István távozása óta vezette a törvényszéket, került az

elnöki székbe, hozzátehetjük, a jogászközönség várakozása szerint. Őszinte örömmel adunk hírt az új elnök beköszöntő beszédéről, amelynek során a bírák és ügyvédek egymásközötti viszonyáról is szólt. Az ügyvédi hivatás megbecsülése nyilatkozott meg a beszédben és az ügyvédség, amely a bíróságnak megadja a kellő tiszteletet, ezt a megbecsülést kívánja. Bizalommal tekintünk az új elnök működése elé, akinek adminisztratív képességeit a rá várakozó súlyos feladat nagy próba elé állítja.

Az adómorálról tartott előadást *dr. Takács György* pénzügyi fogalmazó a Magyar Jogászegylet pénzügyi szakosztályának folyó évi május hó 19-én tartott ülésében. Előadó mindenekelőtt e fogalom tartalmát határozta meg és pedig úgy az ethika mint az államgazdasági szempontjainak szem előtt tartásával. Rámutatott arra, hogy az adómorál Janus arcu fogalma alatt nemcsak a polgárok adófizetési kötelezettségének eszményi irányító elvét kell érteni, hanem az állami bevételek helyes felhasználásának normáját is. Ebben a kétféle irányulásban vizsgálta azután az adómorál elvét és nézte, mikép felelt meg ennek a mult. Figyelemmel volt nemcsak a hazai történetre, hanem más országokéra is, részletesen azonban éppen mi történelmünket vizsgálta, ami előadását igen érdekessé és szinessé tette. Az adómorál kimélyítése érdekében, amelynek a kényszer gyakorlása nem válik előnyére, oktató tanfolyamok felállítását tartja szükségesnek és pedig az általános tankötelezettség keretében már a magasabb népiskolákban is, de annál inkább a közép- és felsőoktatás körében. A mindvégig érdekes előadást *dr. Benedek Sándornak*, a Közigazgatási Bíróság másodelnökének, a szakosztály elnökének rövid bíráló és átfogó megjegyzései zárták be, amelyek az előadást érdeme szerint méltatták. Mi a magunk részéről kívánatosnak tartanók, ha addig is, amíg az előadó kívánságához képest az adómorálról való tanítás a rendes oktatás keretén helyt kapna, a Magyar Jogászegylet ezen tanulságos és gondolatkeltő értekezést mihamarább és minél nagyobb számban kihozná és terjesztené, mert az adómorál elvének térhódítása az állam egyik legfőbb érdeke.

Dr. B. I.

A nemzetközi magánjog mai állását Magyarországon ismerteti *dr. Meszlény Arthur* a Blätter für internationales Privatrecht 1928 áprilisi számában megjelent kimerítő tanulmányában. Különösen a házassági jog, valorizáció, a teljesítési pénznem, a részvénytársasági jog és a kényszeregyezségi eljárás terén felmerült gyakorlati eseteket állítja össze és látja el magyarázó és összefoglaló megjegyzésekkel.

Irodalom.

Két könyv a valorizációs törvényről. A németek megalkották 1925 júliusában törvényüket a valorizációról és elmélet és gyakorlat évekig tartó vitája után a jogi és gazdasági élet folytonos rázkódásai között iparkodtak azt az életbe átültetni. A valorizáció legfanatikusabb hívei sem tartották jónak a tör-